

βουλωμένο γράμμα διαβάξεις;

μελετώντας τις προβλέψεις του προϋπολογισμού για το επόμενο έτος από μια καθαρά μεροληπτική, προλεταριακή σκοπιά...

Ένας, και μόνο, πίνακας με στοιχεία από το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2021 που κατατέθηκε στη βουλή αρκεί για να καταλάβουμε πώς θα πάει η χρονιά – εκτός βέβαια κι εάν απαντήσουμε κατάλληλα στους δρόμους και τους χώρους εργασίας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2020	2021
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		
Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών επί του ονομαστικού μισθού εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή	624 εκατ.	37 εκατ.
Κάλυψη εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των υπαλλήλων των εποχικών επιχειρήσεων	240 εκατ.	0 εκατ.
Μείωση κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες των ασφαλιστικών εισφορών στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.	0 εκατ.	-816 εκατ.
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		
Αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 534 ευρώ για εργαζόμενους σε προσωρινή αναστολή	1.257 εκατ.	72 εκατ.
Αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 534 ευρώ για αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες που επλήγησαν από την πανδημία	492 εκατ.	10 εκατ.
Πρόγραμμα βραχυχρόνιας απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»	196 εκατ.	61 εκατ.
Ενίσχυση του προγράμματος κοινωνικού τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού και του ΟΑΕΔ	117 εκατ.	0 εκατ.
Παράταση του τακτικού επιδόματος ανεργίας και του επιδόματος μακροχρόνιας ανεργίας κατά δύο μήνες	540 εκατ.	0 εκατ.
Κάλυψη δαπανών για την ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)	304 εκατ.	0 εκατ.
Κοινωνικές παροχές	232 εκατ.	225 εκατ.

Πηγή: Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2021, σελ. 30, 52-53. Δική μας επεξεργασία.

Τι δηλαδή μάς αποκαλύπτει ο παραπάνω πίνακας;

- Ότι παύει η παροχή του πενιχρού κρατικού βοηθήματος των 534 ευρώ για όσους βρίσκονται σε αναστολή, όπως και ότι αίρεται η κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών επί του ονομαστικού μισθού των εν λόγω εργαζομένων.
- Ότι περικόπτεται δραστικά η έκταση του προγράμματος «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», το οποίο προέβλεπε την επιβολή εκ περιτροπής εργασίας με ταυτόχρονη κάλυψη του 60% των μισθολογικών απωλειών από το κράτος.

Συμπεραίνουμε, επομένως, ότι κήρυξη γενικευμένου lockdown δεν προβλέπεται από το κράτος – εκτός και εάν το κρατικό βοήθημα πρόκειται να χρηματοδοτηθεί μέσω ευρωπαϊκών κονδυλίων – και ότι το μέτρο της αναστολής σύμβασης εργασίας, εάν εφαρμοστεί, θα εφαρμοστεί επιλεκτικά σε συγκεκριμένους μόνο κλάδους.

Δεδομένου ότι η προστασία των θέσεων εργασίας, όσων βρίσκονταν σε αναστολή και σε εκ περιτροπής εργασία, παύει να υφίσταται μετά την λήξη των αντίστοιχων προγραμμάτων κρατικής επιδότησης, από την νέα χρονιά πολλοί εργαζόμενοι θα βρεθούν αντιμέτωποι με την **απόλυση** και την **ανεργία**. Όσοι «τυχεροί» δεν απολυθούν θα αντιμετωπίσουν την επιβολή δυσχερέστερων όρων εργασίας: **εκ περιτροπής εργασία με μισό μισθό και μισά ένησημα**. Επ' αυτού βλέπε και παραπάτω.

Εάν με το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» ένα μεγάλο μέρος της εργατικής τάξης πλέον αμείβεται στα επίπεδα του τωρινού κατώτατου μισθού και εάν με τις αναστολές των συμβάσεων ένα ακόμη μεγαλύτερο κομμάτι της εργατικής τάξης την έβγαζε με ακόμη λιγότερα, η επέκταση της «κανονικής» εκ περιτροπής εργασίας (μισός μισθός/μισά ένησημα), μέσω του διευθυντικού δικαιώματος που ενισχύθηκε παραπάνω εν μέσω καραντίνας, θα οδηγήσει στην **εδραίωση μισθών κάτω από τον υφιστάμενο νόμιμο κατώτατο**. Δεδομένου, μάλιστα, ότι οι διαπραγματεύσεις για την αναθεώρηση του τελευταίου έχουν πάρει παράταση για το 2021, η συμπίεση του μέσου μισθού προς τα κάτω προεξοφλεί την καθήλωση –αν όχι μείωση– του κατώτατου μισθού.

- Ότι τα **έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων**, κομμάτι του κοινωνικού έμμεσου μισθού μας, **μειώνονται κι άλλο**. Τόσο εξαιτίας της επερχόμενης μείωσης του μέσου μισθού, όπως περιγράψαμε παραπάνω, όσο κι εξαιτίας της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών στον ιδιωτικό τομέα κατά 3%. Αυτή η πολιτική οικονομικού στραγγαλισμού των ταμείων έρχεται ενώ ετοιμάζεται το 2021 νέα επίθεση στις συντάξεις μέσω της αντικατάστασης του επικουρικού σκέλους της, από την ιδιωτική κεφαλαιοποιητική ασφάλιση, μέσω ατομικών ή επιχειρησιακών συμβάσεων. Το μέτρο αρχικά θα αφορά υποχρεωτικά τους «νέους ασφαλισμένους», θα «πιάσει» όμως και παλαιότερους, καθώς η σχεδιασμένη μείωση των εσόδων από τις ασφαλιστικές εισφορές θα οδηγήσει σε μεγάλες μειώσεις και στις τρέχουσες επικουρικές (βλ. μνημονιακή ρήτρα παροχής συντάξεων στο βαθμό που εξασφαλίζεται η «βιωσιμότητα» των ταμείων), σπρώχνοντας κι άλλους εργαζόμενους σε «ατομικές λύσεις» ασφάλισης.
- Ότι δεν προβλέπεται **καμία πρόσθετη δαπάνη στο ΕΣΥ**, πέρα από την πρόσληψη κατά βάση προσωρινού προσωπικού, παρά τα συνεχή κρούσματα και παρότι δεν προβλέπεται νέο lockdown.
- Ότι **οι κοινωνικές παροχές μειώνονται**, παρόλη την αύξηση των κοινωνικών αναγκών λόγω της πανδημίας και της καπιταλιστικής της διαχείρισης.
- Ότι **καταργείται η παράταση του τακτικού επιδόματος ανεργίας**, παρότι αυξάνεται ο αριθμός των ανέργων.

Πώς συνδέονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού με το επερχόμενο εργασιακό νομοσχέδιο που διαλύει τα ωράρια και εμποδίζει τις απεργίες;

«Όταν μία επιχείρηση συμφωνεί με τους εργαζόμενους μέσω επιχειρησιακής σύμβασης για να πάει από πενθήμερο σε επταήμερο με τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων (...) δεν κάνουμε τίποτε άλλο από το να αναγνωρίζουμε ότι είμαστε σε έναν κόσμο που αλλάζει και πρέπει οι εργαζόμενοι, οι επιχειρήσεις και το κράτος να προσαρμοστούν σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.»

Κ. Μητσοτάκης, 12 Μαΐου 2019

«Η ευελιξία στη χρήση υπερωριών είναι σημαντική για την οικονομική δραστηριότητα. Το κόστος των υπερωριών πρέπει να ευθυγραμμιστεί με εκείνο σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ [σημ. όπου δηλαδή είναι χαμηλότερο από εδώ...].»

Έκθεση Πισσαρίδη, 27 Ιουλίου 2020

«Θα θέσουμε σύντομα σε δημόσια διαβούλευση την πρότασή μας για το εργασιακό νομοσχέδιο (...) Φαντάζομαι λίγοι θα είχαν αντίρρηση στο να μπορούν οι εργαζόμενοι να έχουν περισσότερη ευελιξία, εφόσον το επιθυμούν οι ίδιοι, χωρίς αυτό να σημαίνει κατάργηση το οκταώρου (...) λίγοι μπορεί να έχουν αντίρρηση για το γεγονός ότι ένας εργατικός νόμος του 1982 χρειάζεται επιτέλους κάποιο ουσιαστικό εξορθολογισμό.»

Κ. Μητσοτάκης, 13 Σεπτεμβρίου 2020

Η εμβάθυνση της **επίθεσης** στον **άμεσο και έμμεσο μισθό** που αναλύθηκε παραπάνω, σύμφωνα τουλάχιστον με τις ανακοινωμένες προβλέψεις των αφεντικών, συνδέεται βέβαια με την επιχειρούμενη προσπάθεια περαιτέρω ελαστικοποίησης της αγοράς εργασίας, με όχημα το επερχόμενο εργασιακό νομοσχέδιο του υπουργείου (εκμετάλλευσης της) Εργασίας. Σύμφωνα με όλα όσα έως τώρα έχουν διαρρεύσει αυτό αποσκοπεί:

- Στην **πλήρη εξάρθρωση του πενθήμερου 8ωρου**, της βάσης δηλαδή του εργασιακού δικαίου, καθώς το εβδομαδιαίο 40ωρο θα μπορεί να κατανέμεται κατά το δοκούν, ενώ ταυτόχρονα θα δίνεται η δυνατότητα κατάργησης της αργίας για Σάββατα και Κυριακές, ύστερα από σχετική επιχειρησιακή σύμβαση. Είναι προφανές ότι ένα τέτοιο μέτρο ακυρώνει στην πράξη την έννοια της υπερωρίας και μειώνει δραστικά την αμοιβή της, καθώς σύμφωνα με άλλη διάταξη θα δίνεται η δυνατότητα στα αφεντικά να τις «ανταλλάσσουν» με ρεπό ή επιπλέον ημέρες κανονικής άδειας, να τις πληρώνουν δηλαδή δίχως την (έως τώρα) νόμιμη προσαύξηση. Ας θυμηθούμε στο σημείο αυτό ότι βάσει του νόμου Ν. 4722/2020 ήδη προβλέπεται η υποχρεωτική αναπλήρωση του μισού χρόνου της καραντίνας, στην οποία βρέθηκε η εργαζόμενη, με απλήρωτες υπερωρίες.
- Μάλιστα, στις βιομηχανίες και τις μεγάλες επιχειρήσεις θα δίνεται η **δυνατότητα συγκεντρωτικού υπολογισμού των υπερωριών σε εξαμηνιαία βάση**, ώστε να προσαρμόζεται ακόμη περισσότερο η παροχή εργασιακής δύναμης στις συγκυριακές παραγωγικές ανάγκες κάθε επιχείρησης, ενώ ταυτόχρονα θα αυξηθεί το επιτρεπόμενο όριο ανά εξαμήνο σε 100 με 120, από... 48 ώρες, δηλαδή θα επιτρέπονται 3 ή 4 ώρες υπερωρίας παραπάνω ανά εβδομάδα εργασίας, άσχετα από τις κοινωνικές ανάγκες των εργαζομένων, που πλέον θεωρούνται, ακόμη πιο ξεκάθαρα, απλά «εξαρτήματα» της παραγωγής.
- Στην **παράκαμψη των συλλογικών συμβάσεων εργασίας** καθώς θα θεσμοθετηθεί το «δικαίωμα» της «ατομικής διαπραγμάτευσης» με το αφεντικό για τον καθορισμό «ατομικού ωραρίου

και μισθού». Ξέρουμε όλοι τι συνήθως σημαίνει «ατομική διαπραγμάτευση» με το αφεντικό και τι είδους πιέσεις μπορούν να ασκηθούν στους εργαζομένους – αυτό μάλλον θα εννοούσε ο πρωθυπουργός μας όταν μιλούσε για εργαζόμενους που επιθυμούν οι... ίδιοι να δουλέψουν με περισσότερη ευελιξία. Ταυτόχρονα επίκεινται αλλαγές στον Ν. 1264/1982 που έως τώρα καθόριζε σε μεγάλο βαθμό τις συνδικαλιστικές λειτουργίες, όπως αυτήν της κήρυξης απεργίας. Ειδικά για την τελευταία, οι όροι προκήρυξης της έχουν ήδη αυστηροποιηθεί, επί ημερών ΣΥΡΙΖΑ, με την ανάγκη εξασφάλισης του 50% + 1 των οικονομικά ενεργών μελών για την κήρυξη της. Τώρα, θα προστεθεί η δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία εξ αποστάσεως, μέσω ηλεκτρονικής ψήφου.

Και τώρα τι;

Χρόνια ολόκληρα φιλότιμων προσπαθειών από τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία/αστυνομία να καλλιεργήσει στους εργαζομένους τη «λογικής της ανάθεσης»· χρόνια ολόκληρα ιδιώτευσης και παθητικότητας των εργαζομένων, βάσει της μίζερης λογικής του «εγώ-φυλάω-τον-κόλο μου» (οι απαρχές του σημερινού «μενουμεσπιτισμού» δηλαδή), έχουν εδώ και καιρό απομαζικοποιήσει τις εργατικές συνελύσεις στους χώρους εργασίας, πολύ πριν μας κλείσουν στο σπίτι μας κατά τη διάρκεια του lockdown.

Οι καταληψίες μαθητές, στα πλαίσια του εν εξελίξει αγώνα τους, είχαν τη διορατικότητα να συνδέσουν τα δικά τους αιτήματα τους με τα αιτήματα άλλων εργαζομένων, στην περίπτωσή μας του εκπαιδευτικών και του προσωπικού καθαριότητας, πχ. για μαζικούς διορισμούς. Και ακριβώς επειδή πήγαν πέρα από την συντεχνιακή λογική του κατακερματισμού και της διαίρεσης της εργατικής τάξης –παρόλους τους φραγμούς που εξακολουθεί να θέτει η μαθητική γραφειοκρατία και τα κομματόσκυλα– βρέθηκαν στο στόχαστρο της κρατικής κατασταλτικής πολιτικής, μέσω της επιβολής υποχρεωτικής τηλε-εκπαίδευσης στα κατειλημμένα σχολεία και της τηλε-απουσίας σε όσους καταληψίες μαθητές αρνηθούν να συμμετάσχουν σε αυτήν. Δίχως μάλιστα, και αυτό είναι προς τιμή τους, ηττοπαθώς να ζητήσουν δωρεάν ρεύμα και υπολογιστές για την τηλε-εκπαίδευσή τους.

Σήμερα, εμείς καλούμαστε να συνεχίσουμε στο ίδιο πνεύμα· να εκμεταλλευτούμε την κρίση προς όφελος της εργατικής τάξης· να παλέψουμε για την ικανοποίηση των άμεσων δικών μας αναγκών.

Να είμαστε εμείς αυτές που θα απαιτήσουμε:

- Προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών, υγειονομικών και καθαριστών.
- Εγγυημένο εισόδημα σε όσους μείνουν άνεργοι και αύξηση των μισθών στους υπόλοιπους που θα την καθορίσουν οι ίδιοι σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- Αύξηση των πληρωμένων γονικών αδειών.
- Μικρά τμήματα μαθητών χωρίς υποχρεωτική μάσκα ώστε να μπορεί να γίνει μάθημα χωρίς αστυνόμευση και αξιολόγηση.
- Μείωση της διδακτέας ύλης και της εντατικοποίησης, κατάργηση των εξετάσεων.

***Συνέλευση ενάντια στη
βιοεξουσία & την κλεισούρα***

<https://againstbiopowerandconfinement.noblogs.org/>

koinonika.antisomata@autistici.org